“La dansa crea un imaginari segons com es representa”

Licia Buttà (URV), Jesús Carruesco (URV-ICAC), Francesc Massip (URV) i Eva Subías (URV) són els editors del llibre *Danses imaginades, danses relatades. Paradigmes iconogràfics del ball des de l’antiguitat clàssica fins a l’edat mitjana*. L’obra, volum 1 de la nova col·lecció de l’ICAC **Trama**, s’inscriu dins de la recerca dels grups Iconodansa (Grup d’investigació sobre iconografia de la dansa a l’Edat Mitjana) i LAiREM (Literatura, Art i Representació a la llarga Edat Mitjana).

El 26 de novembre, presentació del llibre.

Quin és el fil conductor del llibre?
La dansa com a element simbòlic a través de la seva representació, des de l’antiguitat clàssica a l’edat mitjana. Un element simbòlic d’un paradigma cultural, tant quan es representa a través de la imatge (iconografia) com a través del text (històric o literari).

Per això el títol és “danses imaginades” i “danses relatades”.
Exacte. Hi ha capítols centrats en obres literàries, com la Divina comèdia de Dante, i d’altres centrats en obres iconogràfiques, de representació visual de la dansa. No hem volgut fer una història de la dansa, sinó subratllar l’imaginari que es crea i es transmet a partir d’una forma de representar-la.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

D'esquerra a dreta, Francesc Massip, Eva Subías, Jesús Carruesco i Licia Buttà.

Tota cultura té dansa?

Sí, és omnipresent en totes les cultures, i està relacionada amb la religió, ja sigui a través del ritual o de la recerca de l'espiritualitat. En la Grècia clàssica la dansa té un sentit cívic. Segles més tard la tendència és al misticisme, a la dansa com a forma de contactar amb la divinitat, com a èxtasi.

La dansa és omnipresent en totes les cultures, i està relacionada amb la religió, a través del ritual o la recerca de l'espiritualitat

També sorgeix la dansa macabra.

Sí, a finals del segle XIV hi ha una eclosió de la dansa de la mort o dansa macabra a Europa.

Inquietava a l'Església perquè era poc cristiana, però al final la converteix en eina d'evangelització a Amèrica. Hi va tenir èxit perquè la teatralitat i l'espectacularitat americanes ja lligaven amb aquestes danses d'esquelets.

Com les que encara fan al poble de Verges!
Sí, és una pervivència de la dansa de la mort, avui integrada dins de la Passió.

Cap dansa és innocent?

Sempre està connotada, almenys la dansa de la qual tenim notícia, perquè de les espontànies no en tenim rastre. La dansa té un valor ritual, polític, social.

A l'edat mitjana la dansa és ambigua: sacra i virtuosa, però alhora profana i luxuriosa

Ja a Grècia.

Sí, a la polis la dansa té un paper clau com a organitzadora de l'espai (en grec és *chôros*). A Roma ballen, però no és un fenomen tan central. De fet, la dansa de matriu grega s'escampa a través de la cristianització: hi ha una hel·lenització d'Occident a través del cristianisme. La mateixa dansa en rotllana o rodona ve del *chorós* grec (és a dir, 'cor'). A l'edat mitjana la dansa és ambigua: d'una banda, element ordenador, sacre, de virtuts i de perfecció divina, i de l'altra, està condemnada com a element profà, luxuriós, pecaminós, diabòlic, de vici.

Feu una recerca innovadora.

La nostra voluntat ha sigut tractar amb diferents estudis la continuïtat de la dansa, com es manté en èpoques diferents i amb quines ruptures en les formes, i la importància que això té.

Text i fotos: Carme Badia i Puig

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)